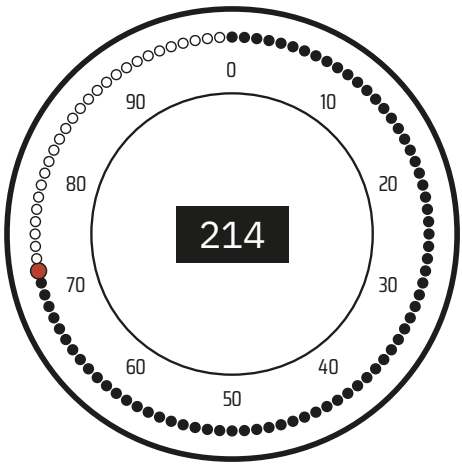
WARIES MISDAADREEKS · Nº 196

VEILINGKLOK IN BARENDRECHT

De zaak van de verdwenen veilingklerk

POLITIEDOSSIER OM ZELF OP TE LOSSEN

Uitgeverij Waries

Inhoud

Hoe dit dossier werkt 5
Wie is wie 6

Map A · De vondst 8
A1 Begeleidende brief aan de lezer 9
A2 Melding van Duikteam De Koedood 10
A3 Duikersverslag met schets van de vindplek 11
A4 Fotobijlage: de trommel en de inhoud 14
A5 Rapport sporenonderzoek 15
A6 De veertien bonnen en het vergelijkingsblad 16
A7 Hoe werkte de klok? Gesprek met Wim Sterk 18
A8 Notitie: de Gaatkensplas en wat eronder ligt 20
A9 Bericht in de krant, 9 september 2026 22
A10 Plattegrond klokzaal en administratie, 1979 23

Map B · Het dossier van 1979 24
B1 Proces-verbaal van aangifte vermissing 25
B2 Proces-verbaal van bevinding, met kaart van de dijk 26
B3 Dagrapport surveillancedienst 20/21 september 28
B4 Verklaring A. Zevenbergen, dijkbewoner 30
B5 Verhoor C. van der Sluis, veilingmeester 31
B6 Verklaring G. van der Sluis-Bakker 32
B7 Verhoor H. Dekker, chef-administratie 33
B8 Verhoor M. Molenaar, typiste 34
B9 Verhoor B. Kortland, broer 35
B10 Verhoor C. Blom, exporteur 36
B11 Zakagenda van Leen Kortland 37
B12 Brief van B. Kortland aan de administratie 38
B13 Telex: onbekende man bij Rhoon 39
B14 Uittreksel accountantsrapport, maart 1980 40
B15 Eindrapport vermissing, mei 1980 41
B16 Losse bijlage: krantenbericht 22 september 1979 43

Map C · Heronderzoek 44
C1 Werkplan en stand van zaken betrokkenen 45
C2 Verhoor H. Kortland-Brouwer 46

Hoe dit dossier werkt

Op zaterdag 5 september 2026 halen twee sportduikers uit de Gaatkensplas in Barendrecht een blauwe koektrommel naar boven. In de trommel zitten veertien vergeelde veilingbonnen uit 1979, een opgevouwen blad met cijfers en een gouden trouwring. Op de bonnen staat steeds dezelfde paraaf: *LK*. Die paraaf leidt naar Leendert Kortland, klokklerk bij veilingvereniging De Riederkroon, die op donderdagavond 20 september 1979 ging vissen aan de Oude Maas en nooit meer thuiskwam.

Het Team Onopgeloste Zaken heeft het oude vermissingsdossier uit het archief gehaald en een heronderzoek gestart. Jij krijgt alles wat het team heeft: de vondst, het complete dossier van 1979 en de nieuwe verhoren en archiefstukken van 2026. Je leest dus mee als extra rechercheur, met dezelfde stukken en dezelfde gaten.

Zo werk je. Lees de stukken in de volgorde waarin ze in dit dossier zitten: map A (de vondst), map B (1979) en map C (2026). Maak aantekeningen, kijk in de kaarten en tabellen, en reken na wat er na te rekenen valt. Niet iedereen spreekt de waarheid, en niet elke leugen heeft met de dood van Leen te maken. Achterin vind je drie werkbladen, het antwoordformulier en hints op drie niveaus, die op hun kop staan zodat je ze niet per ongeluk leest. Pas als je alle vragen hebt ingevuld, sla je de verzegelde pagina om.

DE VRAGEN DIE JE MOET BEANTWOORDEN

1. Wat is er op 20 september 1979 met Leen Kortland gebeurd, en waar is hij gebleven?
2. Wie is verantwoordelijk voor zijn dood?
3. Wat bewijzen de veilingbonnen: wie knoeide met de prijzen, en wie had daar voordeel van?
4. Van wie is de trouwring in de trommel?

IN 1979

Naam	Lft.	Rol
Leendert (Leen) Kortland	34	klokklerk Klok 2, De Riederkroon; vermist sinds 20-9-1979
Hennie Kortland-Brouwer	31	echtgenote van Leen
Bart Kortland	29	jongere broer van Leen, tuinder, aanvoerder bij de veiling
Cor van der Sluis	41	veilingmeester, chef van Leen
Truus van der Sluis-Bakker	40	echtgenote van Cor
Piet Kraaijeveld	35	veilingmeester
Jan Ouwerkerk	58	veilingmeester, vast op Klok 3
Wim Sterk	29	klokklerk Klok 1
Herman Dekker	47	chef-administratie van de veiling
Willem van Dam	27	administratie, waarnemer van de chef
Ria Molenaar	23	typiste op de administratie
G. Hoogendijk		voorzitter van het bestuur
Kees Blom	40	exporteur, koper 214 (Blom Export)
Arie Zevenbergen	59	woont binnendijks aan de Oude Maasdijk
Mien Visser	33	buurvrouw van Leen en Hennie

IN 2026

Naam	Rol
Nadia Bouzid	brigadier, Team Onopgeloste Zaken, leidt het heronderzoek
Rob Ketelaar	inspecteur, teamleider Team Onopgeloste Zaken
Sander Wijnen	forensisch onderzoeker
Lotte van Gelder en Hasan Yıldız	sportduikers, Duikteam De Koedood
J.A. Bosman en W. Pronk	rechercheurs in 1979

De Riederkroon. Coöperatieve veilingvereniging van tuinders (1918), in 1979 gevestigd in de veilinggebouwen van Barendrecht. Klok 1: sla, andijvie, bonen. Klok 2: tomaten. Klok 3: komkommers en paprika.

MAP A

A

DE VONDST

SEPTEMBER 2026

Zaterdag 5 september 2026. Twee duikers vinden een trommel op de bodem van de Gaatkensplas. In deze map: hun melding, het verslag van de politieduikers, het sporenonderzoek, de inhoud van de trommel en twee stukken achtergrond die het team liet opstellen: over de veilingklok en over de plas zelf.

A1 Begeleidende brief aan de lezer 9

A2 Melding van Duikteam De Koedood 10

A3 Duikersverslag met schets van de vindplek 11

A4 Fotobijlage: de trommel en de inhoud 14

A5 Rapport sporenonderzoek 15

A6 De veertien bonnen en het vergelijkingsblad 16

A7 Hoe werkte de klok? Gesprek met Wim Sterk 18

A8 Notitie: de Gaatkensplas en wat eronder ligt 20

A9 Bericht in de krant, 9 september 2026 22

A10 Plattegrond klokzaal en administratie, 1979 23

A1 Begeleidende brief aan de lezer

Team Onopgeloste Zaken, Barendrecht, dinsdag 13 oktober 2026

TEAM ONOPGELOSTE ZAKEN · REGIORECHERCHE RIJNMOND-ZUID

Aan	de lezer van dit dossier
Van	R. Ketelaar, inspecteur, teamleider
Betreft	heronderzoek vermissing L. Kortland (1979), dossier TOZ-2026-196

Geachte lezer,

U ontvangt hierbij een kopie van het werkdossier in de zaak-Kortland. Ons team bekijkt zaken die ooit zijn gesloten zonder dat er een antwoord kwam. Meestal beginnen we met een verzoek van familie of met nieuw technisch onderzoek. Deze keer begon het met twee sportduikers en een koektrommel.

Leendert Kortland, door iedereen Leen genoemd, verdween op donderdagavond 20 september 1979. Hij was klokklerk bij de coöperatieve veilingvereniging De Riederkroon. Zijn fiets werd de volgende ochtend gevonden op de Oude Maasdijk. Er is destijds gezocht, er zijn mensen gehoord en het dossier is in mei 1980 gesloten met de conclusie dat Kortland vermoedelijk in de rivier is gevallen en verdronken. Zijn lichaam werd volgens dat dossier nooit gevonden.

De vondst van zaterdag 5 september maakt die conclusie onhoudbaar. In de trommel zaten doorslagen van veilingbonnen die Leen zelf had geschreven, met een vergelijking die alleen iemand maakt die een vermoeden heeft. Iemand heeft die trommel na Leens verdwijning bewaard en hem later in het water laten verdwijnen. Een trommel valt niet vanzelf in een plas.

Ik heb brigadier Nadia Bouzid gevraagd het heronderzoek te leiden. Zij heeft het dossier van 1979 laten digitaliseren, de nog levende betrokkenen opgezocht en het archief van de opgeheven veilingvereniging laten doorzoeken. Haar verhoren en de archiefstukken vindt u in map C. Wij willen u vragen het geheel

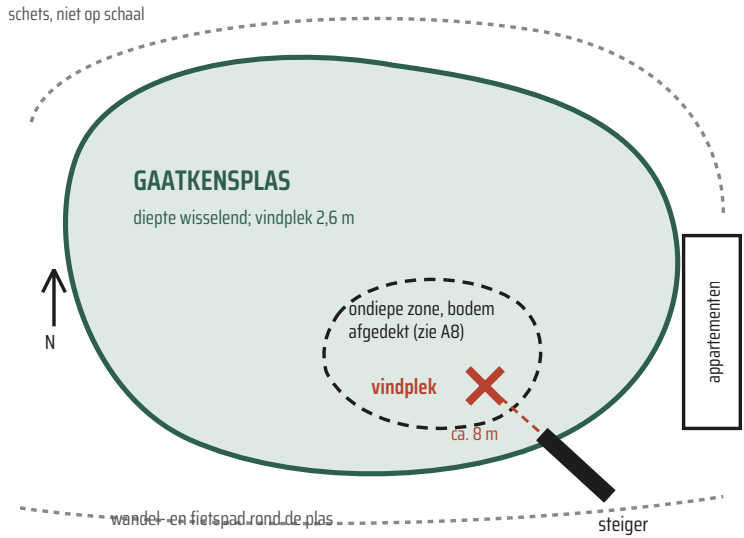
Duikers	twee politieduikers, één lijnman
Aanwezig	brigadier N. Bouzid (kant)

Op aanwijzing van melder L. van Gelder, die ter plaatse aanwezig was, is de vindplek gemarkeerd met een boei op circa 8 meter ten noordwesten van de kop van de steiger aan de zuidoostkant van de plas. De waterdiepte ter plaatse bedroeg 2,6 meter. Vanaf de boei is een cirkelvormig zoekgebied met een straal van 10 meter onderzocht in banen van 1 meter.

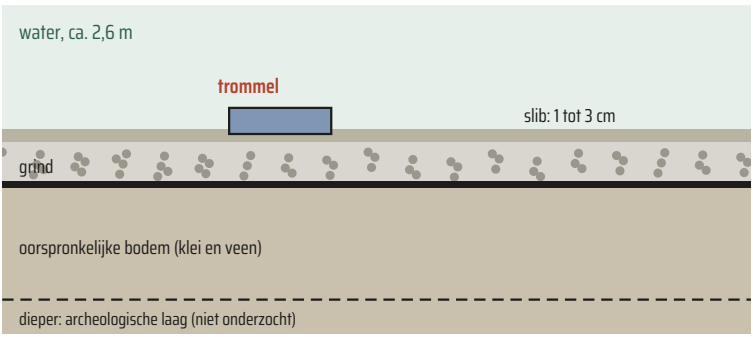
Bodem. De bodem ter plaatse bestaat uit een laag fijn tot middelgrof grijs grind met daaronder een zwart kunststof doek. Het doek is op meerdere plekken zichtbaar waar het grind dun ligt. Het doek ligt vlak en ononderbroken; er zijn geen sporen van graven of omwoelen aangetroffen. Op het grind ligt een laag zacht slib van 1 tot 3 centimeter dik. Op de plek die de melder aanwees, is in het grind een rechthoekige afdruk zichtbaar van circa 21 bij 16 centimeter en ongeveer 1 centimeter diep, overeenkomend met de afmetingen van het deksel van de trommel. In de afdruk lag nauwelijks slib. Rondom de afdruk lag het slib even dik als elders.

Overige voorwerpen. Binnen het zoekgebied zijn aangetroffen: twee glazen bierflesjes, een fietsslot, een plastic emmer zonder hengsel en een kunststof visdobber. Deze voorwerpen zijn gefotografeerd en ter plaatse gelaten. Er zijn geen botten, kledingresten of andere voorwerpen aangetroffen die met de trommel in verband kunnen worden gebracht.

Conclusie duikers. De trommel heeft plat op het grind gelegen, bovenop het doek en de grindlaag, en is daar niet ingegraven. Hoe lang hij er heeft gelegen, is uit de bodemsituatie niet met zekerheid af te leiden.

Schets 1. De Gaatkensplas met vindplek, steiger, de appartementen aan de oostkant en de zone waar de bodem is afgedekt. Getekend door N. Bouzid naar aanwijzing van de duikers. Niet op schaal.

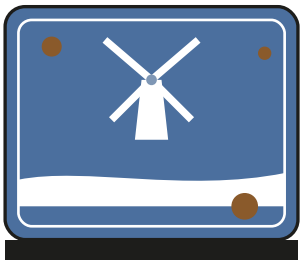
Schets 2. Doorsnede van de bodem op de vindplek, zoals waargenomen en gevoeld door de duikers. De onderste lagen zijn niet bekeken; zie de notitie in A8.

Opgemaakt en ondertekend te Barendrecht, 7 september 2026.

A4 Fotobijlage: de trommel en de inhoud

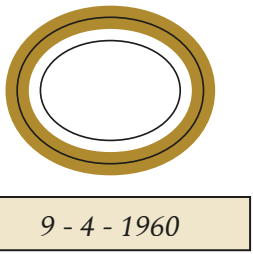
Opnamen forensische opsporing, 7 september 2026; hier als tekening weergegeven

De foto's in het werkdossier zijn voor deze kopie omgezet naar lijntekeningen. Maten en kleuren zijn door de fotograaf in een bijschrift vastgelegd.

deksel, 21 x 16 cm

Foto 1. Trommel, bovenaanzicht. Blauw gelakt blik met een witte molen en een witte golflijn. Roestplekken langs de rand en op het deksel.

gravering binnenzijde, vergroot

Foto 2. Ring, gladde gouden band, 3 mm breed. Gravering aan de binnenzijde.

een van de veertien doorslagen

Foto 3. Bon 2-0402, een van de veertien gele doorslagen. Handschrift in grafiet (doordruk).

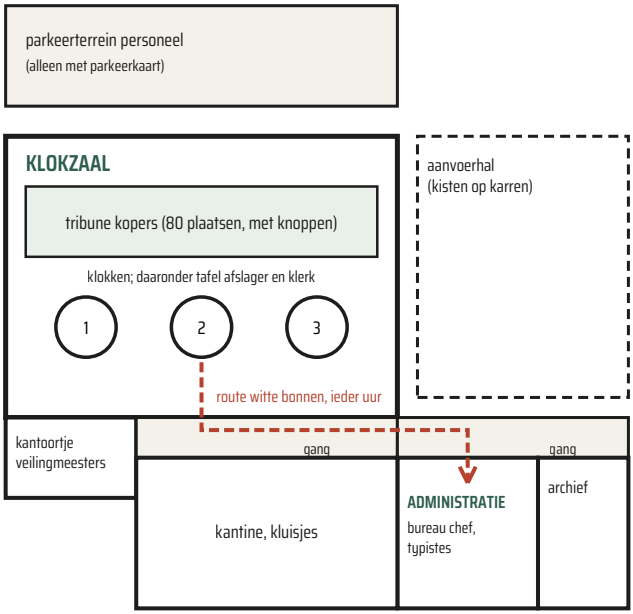
Foto 4 (**beschrijving**). Binnenzijde van het deksel. In de lak zijn met een scherp voorwerp de letters *L.K.* gekrast, circa 1 cm hoog, in de linkerbovenhoek.

Foto 5 (**beschrijving**). Vershoudzakje, dichtgevouwen, met daarin de veertien bonnen en een dubbelgevouwen blad ruitjespapier. Het zakje is aan de onderkant gescheurd; de bovenste bonnen zijn droog gebleven, de onderste hebben vochtvlekken.

Foto 6 (**beschrijving**). Zwarte isolatietape, oorspronkelijk in twee lagen rond de naad van het deksel gewikkeld. Op een lengte van ongeveer 20 cm losgekomen.

A10 Plattegrond klokzaal en administratie, 1979

gereconstrueerd naar aanwijzing van W. Sterk, 9 september 2026; niet op schaal

Begane grond van het veilingcomplex zoals De Riederkroon het in 1979 gebruikte. De gestippelde lijn is de route die de veilingmeester ieder uur liep met de witte originelen van zijn klok: van de tafel onder de klok door de gang naar de administratie. Het kantoortje van de veilingmeesters ligt aan het begin van diezelfde gang.

Toelichting Sterk: ‘De klerk zat onder de klok aan dezelfde tafel als de afslager. De tribune keek op de klokken neer, dus iedereen zag wat er gebeurde. Maar zodra de bonnen van tafel waren, zag niemand ze meer tot ze bij de typistes lagen. Het archief was een kamertje achter de administratie, met stalen kasten. De sleutel hing aan een haakje bij de chef, iedereen van de administratie kon erbij. Het kantoortje van de veilingmeesters had een eigen deur naar de gang. Daar hingen onze jassen en daar dronken we na de klok koffie.’